

CASTELL DE MONTMAGASTRE

El cim absolut

Tots hem tingut el somni de situar-nos a la punta d'una muntanya ben alta, sense res més al voltant, i sentir-nos els amos del món.

EL CIM DE 763 METRES, coronat pel castell de Montmagastre, és una referència obligada a la zona. Des de tot arreu es veu aquesta muntanya de forma cònica i amb les ruïnes del castell i de la canònica de Sant Miquel. L'ascensió al castell, que no us comportarà cap dificultat, us farà gaudir d'un

privilegi reservat moltes vegades només als esportistes competitiu i als escaladors. A sobre d'un petit replà de pocs metres quadrats, al vèrtex d'aquest con punxegut, dominareu el món. No hi ha cap altra muntanya que us faci ombra; res no us taparà la vista. Sense gaire esforç, haureu fet el cim.

SORTIM COM S'HI ARRIBA

Agafeu l'autovia A-2 i desvieu-vos per la sortida d'Agramunt, que trobareu a l'altura de Cervera. Travesseu Agramunt i, per la carretera C-14, arribareu a Artesa de Segre. També l'heu de travessar en direcció a Tremp. A pocs quilòmetres ja veureu el desviament a mà dreta que us conduirà cap a Montmagastre.

A mig camí del cel

Un punt geodèsic situat damunt les restes del castell us servirà de suport a l'hora de gaudir de les impressionants panoràmiques que hi ha des d'aquest indret privilegiat.

Montmagastre va ser un dels refe-

rents més importants a l'Edat Mitjana, potser el castell més esmentat quan es parla de les gestes i batalles que es van succeir en la lluita per la Reconquesta. Hi ha cites que parlen de la conquesta del castell de Montmagastre, juntament amb els d'Alós

i Malagastre, entre els anys 1015 i 1016, durant la famosa expedició contra els àrabs, que va arribar fins més enllà de Balaguer.

La història situa també en aquest castell la firma del conveni acordat, entre els anys 1018 i 1026, pels comtes Ermengol II d'Urgell i Berenguer Ramon I de Barcelona i en què tots dos cabdills pacten l'organització d'aquesta part del territori situat entre el Montsec de Rúbies i el riu Segre. El castell va ser cabdal en la formació del comtat d'Urgell i, com altres castells del seu voltant, va patir les conseqüències de les lluites fins que va quedar absolutament devastat. Als nostres dies ja només ens han arribat les restes de l'església i canònica de Sant Miquel, temple romànic del segle XI, situat uns metres més avall del castell.

Sant Miquel de Montmagastre

A un nivell inferior als fonaments dels murs del castell, i de les restes d'una cisterna, hi ha les despulles d'aquest imponent edifici. Haureu d'anar en compte, ja que en el seu interior hi ha diversos punts amb risc d'esfondrament. Però, si vigileu, gaudireu descobrint-hi els grafitis medievals de les

seves parets. Hi trobareu, per exemple, dibuixos de diversos guants de malla, d'una àliga, una llança i una corona.

Encara hi queda dempeus l'altiu campanar, el majestuós absis romànic de considerable altura, on es conserven restes de pintures murals del segle XIV. Enmig de les ruïnes, hi podreu llegir també les inscripcions de les lloses de pedra que cobrien les tombes.

També s'endevina una cripta subterrània i les restes de diferents piques de pedra i espais utilitzats en alguna època com a rebost. Hi ha detalls curiosos de construcció que no se us poden escapar, com ara els murs principals separats horitzontalment per lloses verticals, i que formen un seguit de petites finestres obertes a la vall.

Aïllat

Montmagastre es troba en un punt poc habitat del territori i lluny de cap nucli de població important. La visita al castell és ideal per refer-se del tràfec i brogit quotidians.

Explorant la muntanya

La pujada fins al castell es fa per la pronunciada costa del cantó sud, lògicament, i no pels precipicis que hi ha pels altres costats. L'ascensió, que us permetrà coronar el cim roquís i erm, la fareu intuïtivament des de les masies situades al mateix cantó sud, al peu d'un turó imponent. A sota d'aquest turó s'obren tres petites valls per on baixen les aigües. Cal agafar-se gairebé la resta del dia i un bon mapa de la zona si

SORTIM RESTAURANT I ALLOTJAMENT

Restaurant Muntanya

S'hi fa cuina casolana i de mercat. Les seves quatre millors especialitats són l'escudella barrejada, el ternasco amb llenegues, els peus de porc a la jardinera i la crema catalana. El menú de cap de setmana val 12 €.

*Crta. d'Agramunt, 84
Artesa de Segre
Tel. 973 400 186*

La Torreta d'Anya

Natura i intimitat. La Torreta és una acollidora casa rural situada al poble d'Anya, sobre el riu Segre, entre els arbres fruiters i els espais naturals que voregen Artesa de Segre. Té capacitat per a quatre persones i el cap de setmana (2 nits) costa a partir de 151,44 €.

*C/ Afores - Anya
Tel. 973 400 265
www.casauraltorreta.com*

voleu gaudir d'apassionants descobertes, de racons i fonts en aquest territori encara mig perdut.

Una de les troballes la fareu, gairebé sense voler, en el moment de baixar de la muntanya. Caldrà que us desvieu una mica cap al cantó esquerre i arribeu al nucli de l'antic poble de Montmagastre. Allà, enmig d'una vegetació que s'ha anat menjant terreny, hi trobareu les restes d'unes vint cases amuntegades de pobríssim aspecte. Al lloc encara s'hi poden intuir com eren els seus estrets carrers i places. També podreu apreciar-hi com es protegien: unien les parets exteriors d'aquestes cases amb murs de pedra i fang. ■

Per saber-ne més

Tel. 973 400 013 // www.artesadesegre.com

sortim DE CONCURS

EL VÈRTEX GEODÈSIC

Hem dit que dalt de les restes del castell hi ha un punt o vèrtex geodèsic, petita construcció que es troba freqüentment en els emplaçaments estratègics que dominaven els castells. Però ¿què són i per a què serveixen aquests vèrtexs?

Envieu les respostes a castells@castellscatalunya.com, indicant el vostre nom. Els encertants rebreu un 2x1 per a la visita guiada a un castell de la Ruta Castells de Lleida: un viatge al passat (Montsonís, Montclar, Pallargues, Florejacs, Vicfred, Mur i Arbeca). **Solució del concurs anterior:** Durant la Reconquesta i repoblació del territori es parla de dues etapes. En la primera es conquereixen els territoris més al nord (la Catalunya Vella) i en la segona, que es produeix més tard, es recuperen els territoris més meridionals (la Catalunya Nova).